

BIODIVERSITEITSBEOORDELING

Wickevoort noordoost

NLadviseurs

Sterke natuur voor iedereen

COLOFON

TITEL:	Biodiversiteitsbeoordeling
ONDERTITEL:	Wickevoort noordoost
STATUS UITGAVE:	Concept 1.0
DATUM UITGAVE:	februari 2026
PROJECTNUMMER:	497.01.25
OPGESTELD DOOR:	K. Wegerif, A. Geelhoed, R.Dudink
OPDRACHTGEVER:	AM
CONTACTPERSOON:	Geer Karman

NLadviseurs

BEZOEKADRES:

Schelmseweg 93
6816 SJ Arnhem
026 785 1440

www.nladviseurs.nl
info@nladviseurs.nl

De auteur(s) is/zijn niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van auteur(s); opdrachtgever vrijwaart auteur(s) voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing. De inhoud van deze rapportage is tot stand gekomen met behulp van AI-ondersteunende tools. Alle gegenereerde inhoud is zorgvuldig gecontroleerd en gevalideerd door de verantwoordelijke medewerkers.

Het copyright van deze publicatie is voorbehouden aan de auteur(s) en opdrachtgever. Niets uit deze publicatie mag op enigerlei wijze worden vermenigvuldigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur(s), noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd. Het is de opdrachtgever toegestaan vrijelijk kopieën van deze publicatie in zijn geheel te maken.

HOOFDSTUK 1: INLEIDING

1.1 Aanleiding	5
1.2 Doel en scope	5
1.3 Leeswijzer	5

HOOFDSTUK 2: METHODE

2.1 Indicatorsoorten	8
2.2 Habitateisen	8
2.3 Verwerking	9

HOOFDSTUK 3: RESULTATEN

3.1 Indicatorsoorten en beoordeling	11
3.2 Buizerd	12
3.3 Gewone dwergvleermuis	14
3.4 Pimpelmees	16
3.5 Huismus	18
3.6 Torenavalk	20
3.7 Grote bonte specht	22
3.8 Kleine watersalamander	24
3.9 Houtsnip	26
3.10 Icarusblauwtje	34
3.11 Totaalcijfers	34

HOOFDSTUK 4: CONCLUSIE

3.1 Conclusie	32
3.2 Aanbevelingen	32
3.3 Ambities	33

BIJLAGEN

Bijlage I Biodiversiteitsbeoordelingcijfers	35
Bijlage II Foto's locatie bezoek	37

HOOFDSTUK 1:

INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Op het historische Landgoed Wickevoort in Cruquius heeft gebiedsontwikkelaar AM een bijzondere woonwijk gerealiseerd. In samenwerking met de gemeente Haarlemmermeer en zorginstelling SEIN zijn hier ruim 860 woningen ontwikkeld met een uitgesproken natuurinclusieve visie. De wijk is ontworpen met respect voor het bestaande landschap, waaronder de karakteristieke bosgordel, en biedt bewoners een groene, energieneutrale leefomgeving met gedeelde voorzieningen zoals een duurzame boerderij, elektrische deelauto's en een kinderboerderij.

Nu het noordelijke deel is gerealiseerd, wil AM inzicht krijgen in de ecologische impact van hun ontwerp. Door de biodiversiteit in kaart te brengen vóór en na de ontwikkeling, hopen zij te leren hoe hun aanpak heeft bijgedragen aan het herstel en de versterking van flora en fauna in het gebied. Echter is er voor de realisatie van de woonwijk geen nulmeting gedaan van de stand van de biodiversiteit. Dit betekent dat er geen vergelijking gemaakt kan worden op basis van soorten toename, soorten afname of het voorkomen van bepaalde soorten.

1.2 DOEL EN SCOPE

Om de biodiversiteit te kunnen vergelijken zonder een nulmeting worden indicatorsoorten aangewezen. De soorten staan voor bepaalde habitats of karaktereigenschappen van een gebied. Van deze indicatorsoorten worden de habitatvoorwaarde gescoord ten opzichte van de situatie in 2016, 2026 en 2036. Het doel hierbij is om een zo breed mogelijk beeld te schetsen van de bijdragen aan de biodiversiteit van de ontwikkeling van het gebied.

1.3 LEESWIJZER

Dit rapport is opgebouwd uit drie hoofdstukken en bijlagen. In hoofdstuk 2 wordt de **methode** toegelicht die is gebruikt bij het beoordelen van de biodiversiteit. In hoofdstuk 3 worden de **resultaten** behandeld per indicatorsoort met hierbij een toelichting van de habitatwensen per indicatorsoort. In hoofdstuk 4 worden vervolgens **conclusies** getrokken. In de bijlage is de scores te zien die zijn aangewezen per indicatorsoort per jaartal.

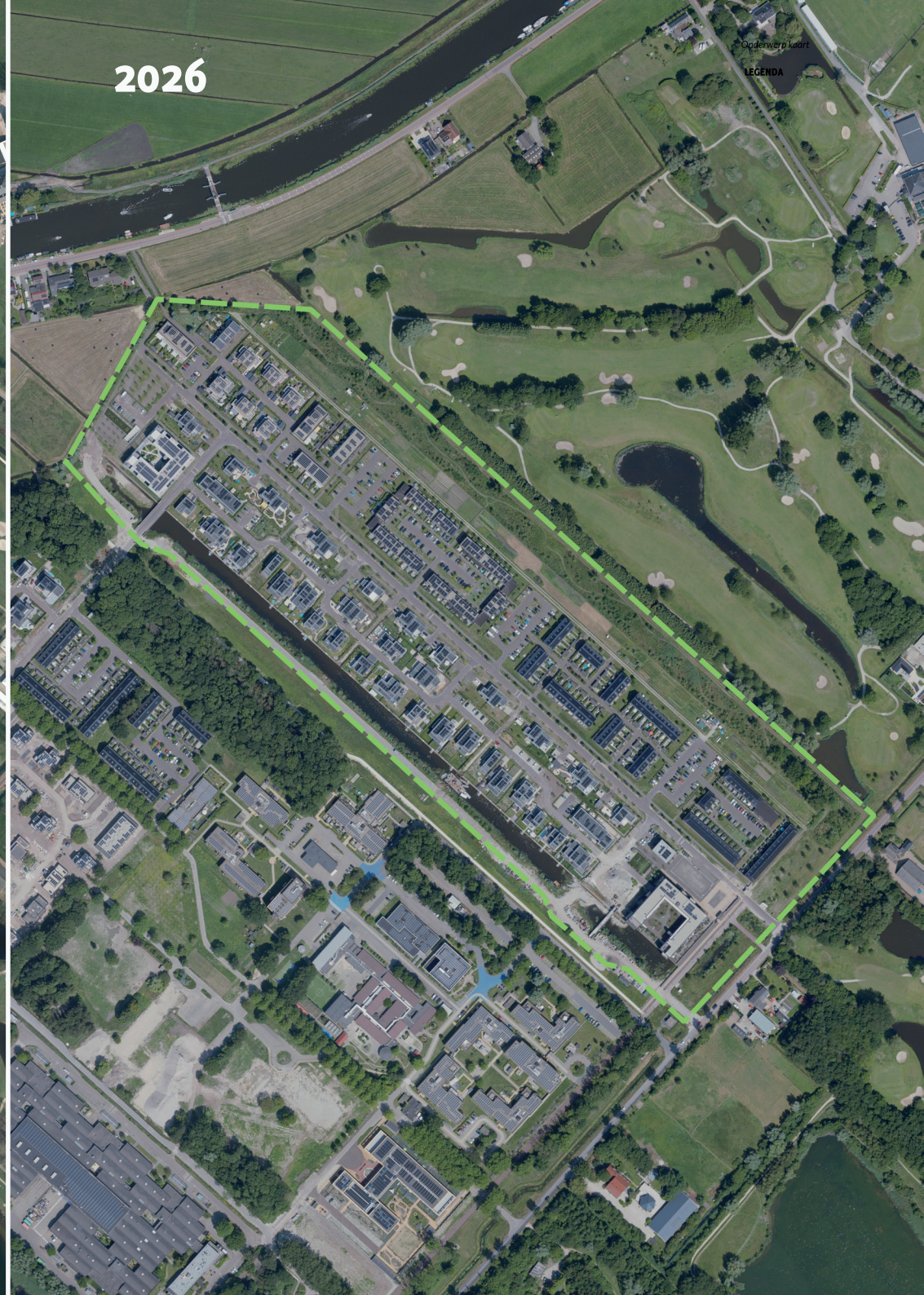

Icarusblautje

2016

2026

6

HOOFDSTUK 2:

METHODE

2.1 INDICATORSOORTEN

Vanuit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) zijn door het analyseren van de verspreidingsgegevens van flora en fauna van de afgelopen 10 jaar in een straal van 500 meter de indicatorsoorten bepaald. De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de landelijke databank waarin waarnemingen van wilde plant- en diersoorten in Nederland worden verzameld. De databank geeft inzicht in waar en wanneer soorten voorkomen en wordt gebruikt voor natuurbeleid, beheer en vergunningverlening. Waarnemingen komen van vrijwilligers, ecologen, overheden en soortenorganisaties, vaak via gekoppelde systemen zoals Waarneming.nl of monitoringprogramma's. Elke waarneming bevat minimaal de soort, locatie en datum. Voordat gegevens definitief worden opgeslagen, vinden er automatische controles plaats (bijvoorbeeld op zeldzaamheid of logica). Daarnaast worden veel waarnemingen handmatig gevalideerd door soortenexperts. Alleen gecontroleerde waarnemingen worden opgenomen in de NDFF. Zo vormt de NDFF een betrouwbare en landelijke bron van natuurinformatie. In totaal zijn er voor dit project 9.866 waarnemingen geanalyseerd.

De indicatorsoorten zijn aan de hand van de aantal waarnemingen per soort en de verschillende habitats die zij representeren geselecteerd. Er is gekozen voor een selectie van soorten waarbij goed bepaald kan worden of de ontwikkelingen bijdragen aan de habitateisen van de soort. Vanuit deze analyse zijn de volgende soorten aangewezen als indicatorsoorten:

- Buizerd
- Gewone dwergvleermuis
- Pimpelmees
- Huismus
- Torenavalk
- Grote bonte specht
- Kleine watersalamander
- Houtsnip
- Icarusblauwtje

2.2 HABITATEISEN

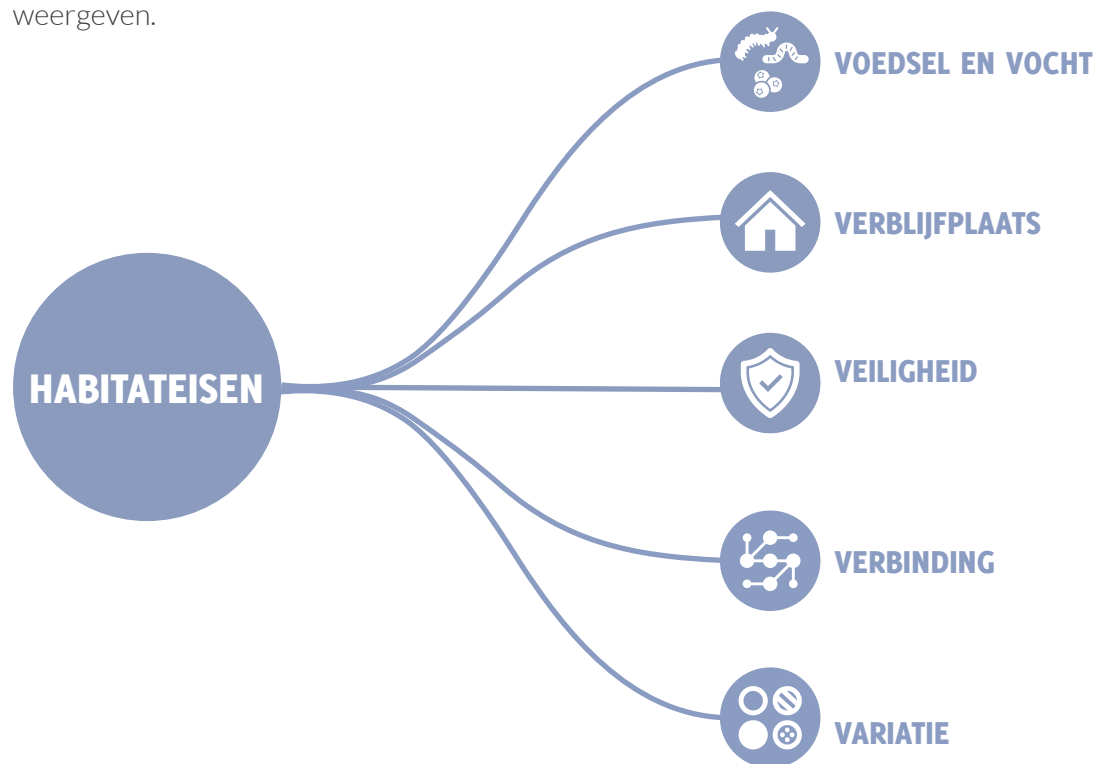
Om de biodiversiteit te beoordelen van het plangebied is van deze indicatorsoorten bepaald of het plangebied aan de habitateisen voldeed, voldoet of gaat voldoen. De habitateisen zijn beoordeeld aan de hand van de 5 V's:

- Verblijfplaats
- Voedsel en vocht
- Veiligheid
- Verbinding
- Variatie

De habitateisen zijn beoordeeld aan de hand van expert judgement en ervaring door twee ecologen (K. Wegerif & A. Geelhoed). Per habitateis en per soort zijn de situaties in 2016, 2026 en 2036 gescoord van 1 tot 5. Waarbij 1 betekent dat de situatie niet voldoet aan de habitateis van de soort en 5 betekent dat de situatie helemaal voldoet aan de habitateisen die de betreffende soort stelt aan haar omgeving. De biodiversiteitsbeoordeling is geen objectieve beoordeling op basis van cijfers maar een subjectieve beoordeling op basis van ervaring. De scores zijn aangewezen met behulp van luchtfoto's, inrichtingsplannen en een locatie bezoek.

2.3 VERWERKING

Wanneer van de 9 indicatorsoorten alle habitateisen zijn beoordeeld kan een totaalscore worden bepaald van de soort per jaartal of de habitateis (één van de vijf V's) per jaar. Op deze manier kan gekeken worden of de ontwikkelingen in het plangebied Wickevoort positief of negatief uitpakt voor de betreffende soort en dus de biodiversiteit. Per soort wordt een scoreweb opgesteld waarin de scores per habitateis per jaar overzichtelijk wordt weergegeven.

HOOFDSTUK 3:

RESULTATEN

3.1 INDICATORSOORTEN EN BEOORDELING

In dit hoofdstuk worden de resultaten getoond van de biodiversiteitsbeoordeling. De resultaten worden per indicatorsoort behandeld. Hierbij worden eerst de vijf V's van de betreffende soort behandeld waarna een tabel wordt gegeven met de scores en het scoreweb. Vanuit expert-judgement zijn de volgende beoordelingen toegewezen per soort.

VERBLIJFPLAATS

1. Er zijn helemaal geen mogelijke verblijfplaatsen aanwezig binnen het plangebied.
2. Er zijn een aantal mogelijke verblijfplaatsen aanwezig en die zijn van lage kwaliteit.
3. Er zijn een aantal mogelijke verblijfplaatsen aanwezig en die zijn van goede kwaliteit.
4. Er zijn voldoende mogelijke verblijfplaatsen aanwezig en die zijn van goede kwaliteit.
5. Er zijn veel mogelijke verblijfplaatsen aanwezig en die zijn van goede kwaliteit.

VOEDSEL EN VOCHT

1. Er zijn niet tot nauwelijks foerageermogelijkheden aanwezig.
2. Er zijn een aantal foerageermogelijkheden aanwezig maar bieden weinig diversiteit aan voedsel en vocht.
3. Er zijn een aantal foerageermogelijkheden

aanwezig en bieden een redelijke diversiteit aan voedsel en vocht.

4. Er zijn veel foerageermogelijkheden aanwezig en bieden een redelijke diversiteit aan voedsel en vocht.
5. Er zijn veel foerageermogelijkheden aanwezig en deze bieden een grote diversiteit aan voedsel en vocht.

VEILIGHEID

1. Het plangebied biedt niet tot nauwelijks veiligheid aan soorten.
2. Het plangebied biedt matige veiligheid aan soorten.
3. Het plangebied biedt redelijke veiligheid aan soorten.
4. Het plangebied biedt goede veiligheid aan soorten.
5. Het plangebied biedt zeer goede veiligheid aan soorten.

VERBINDING

1. De ecologische elementen binnen het plangebied zijn zeer versnipperd. De ecologische elementen zorgen niet voor verbinding van groen rondom het plangebied.
2. De ecologische elementen binnen het plangebied zijn voornamelijk versnipperd. De ecologische elementen zorgen nauwelijks voor verbinding van groen rondom het

plangebied.

3. De ecologische elementen binnen het plangebied zijn redelijk verbonden. De ecologische elementen voor enige verbinding van groen rondom het plangebied.
4. De ecologische elementen binnen het plangebied zijn verbonden. De ecologische elementen zorgen voor verbinding van groen rondom het plangebied.
5. De ecologische elementen binnen het plangebied zijn goed verbonden. De ecologische elementen zorgen voor een goede verbinding van groen rondom het plangebied.

VARIATIE

1. Er is geen variatie aanwezig en er zijn weinig verschillende beheertypen aanwezig.
2. Er is weinig variatie aanwezig en er zijn enkele verschillende beheertypen aanwezig.
3. Er is redelijke variatie aanwezig en er zijn een aantal verschillende beheertypen aanwezig.
4. Er is voldoende variatie aanwezig en er zijn voldoende verschillende beheertypen aanwezig.
5. Er is veel variatie aanwezig en er zijn veel verschillende beheertypen aanwezig en dus veel verschillende leefgebieden.

Buizerd

3.2 BUIZERD **VERBLIJFPLAATS**

De buizerd kiest rustige bospercelen of bosranden als vaste verblijfplaats, bij voorkeur met voldoende oude bomen waarin hij zijn horsten kan bouwen. Deze nesten liggen meestal hoog in de boom, worden regelmatig hergebruikt en zijn jaarrond beschermd. De aanwezigheid van structuurrijke bosdelen en een verstoringarme omgeving is essentieel voor het functioneren van de nestlocatie.

VOEDSEL EN VOCHT

De buizerd leeft als opportunistische jager in een landschap waarin open gebieden en randen goed vertegenwoordigd zijn. Zijn voedsel bestaat vooral uit muizen en andere kleine zoogdieren, maar ook jonge konijnen, amfibieën, reptielen, grote insecten en aas worden benut. Open graslanden, bermen en akkerranden vormen geschikte foerageergebieden waar prooidieren gemakkelijk bereikbaar zijn.

VEILIGHEID

Een veilige leefomgeving betekent voor de buizerd vooral rust rond zijn nest. Verstoring in het broedseizoen kan leiden tot mislukte broedsels of het verlaten van het nest. Dichte bosstructuren bieden beschutting tegen wind en slecht weer, terwijl het behoud van

de nestboom en een rustige zone eromheen belangrijk zijn om de veiligheid van de horst te waarborgen.

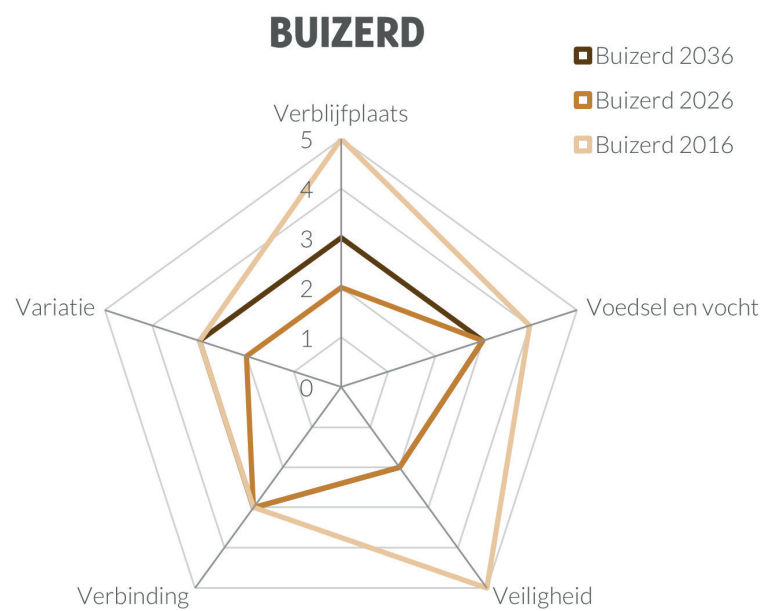
VERBINDING

De buizerd maakt gebruik van een gevarieerd landschap waarin bosgebieden, open terreinen, houtwallen, laanbeplantingen en andere lineaire structuren elkaar afwisselen. Deze elementen verbinden rust- en foerageergebieden, waardoor de buizerd efficiënt kan vliegen tussen nestlocatie en jachtgebied. Een goed verbonden landschap vergroot de leefkwaliteit en maakt het territorium aantrekkelijk voor langdurige vestiging.

VARIATIE

Een mozaïek van bos, ruigte, open graslanden en akkers biedt de variatie die de buizerd nodig heeft. Verschillen in structuur, boomleeftijden, open plekken en overgangszones zorgen voor diversiteit aan prooi-soorten én geschikte nestlocaties. Afwisseling in vegetatiehoogte en landschapselementen maakt het landschap rijker en functioneler voor de soort.

BUIZERD	2016	2026	2036
VERBLIJFPLAATS	5	2	3
VOEDSEL EN VOCHT	4	3	3
VEILIGHEID	5	2	2
VERBINDING	3	3	3
VARIATIE	3	2	3
TOTAAL	4	2,4	2,8

Gewone dwergvleermuis

3.3 GEWONE DWERGVLEERMUIS

VERBLIJFPLAATS

De gewone dwergvleermuis is in Nederland vooral een gebouwbewonende soort, die gebruik maakt van kieren, spleten, spouwmuren, dakranden en ruimtes achter betimmeringen. In de zomer worden deze kleine spleetvormige ruimtes gebruikt als kraamverblijf, vaak met tientallen tot soms honderd dieren. In de winter overwinteren ze eveneens in gebouwen, waarbij ze koele, stabiele microklimaten opzoeken. De soort wisselt regelmatig tussen verschillende verblijfplaatsen binnen een netwerk van beschikbare locaties, afhankelijk van temperatuur, zoninstraling en rust

VOEDSEL EN VOCHT

De gewone dwergvleermuis jaagt vooral op vliegende insecten, waaronder mugjes, schietmotten, motten en gaasvliegen. Ze foerageren vooral in halfopen en beschutte landschappen, zoals tuinen, parken, bosranden, oevers en langs bomenrijen. Omdat ze laag vliegen, meestal op 2–5 meter hoogte, zijn insectenrijke zones met windluwe omstandigheden en gevarieerde vegetatie van groot belang. Donkere en insectvriendelijke plekken bevorderen het voedselaanbod.

VEILIGHEID

Rust, duisternis en het vermijden van verstoring zijn essentieel. Lichtvervuiling rond verblijfplaatsen of langs vliegroutes kan de soort sterk hinderen, omdat dwergvleermuizen

donkerte nodig hebben om ongestoord te jagen en veilig te navigeren. Ook werkzaamheden aan gebouwen kunnen verblijfplaatsen vernietigen wanneer kieren of dakranden worden afgesloten.

VERBINDING

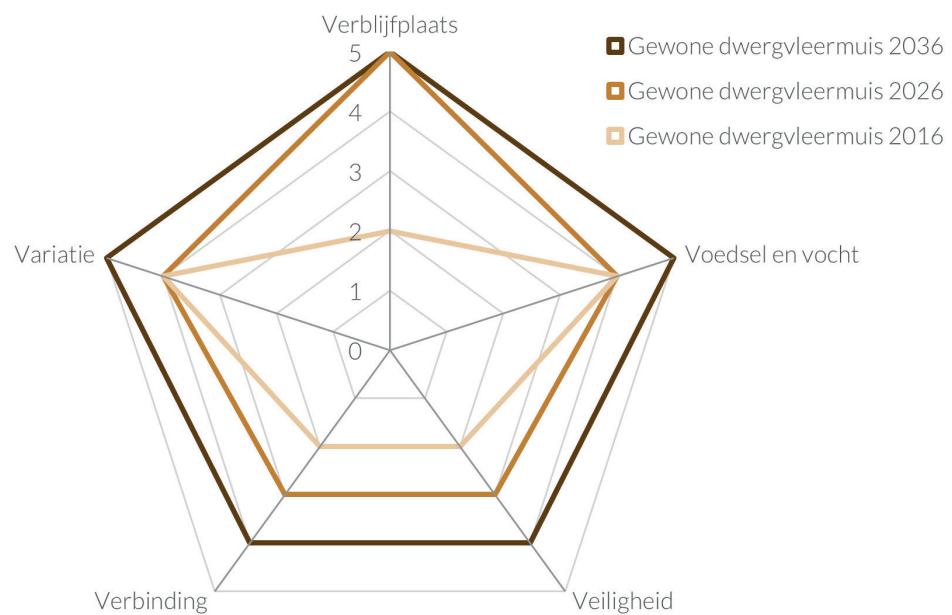
De soort maakt tijdens het vliegen gebruik van lijnvormige structuren zoals bomenrijen, houtwallen en oevers. Deze groene en soms blauwe structuren fungeren als veilige en herkenbare navigatielijnen tussen verblijven en foerageergebieden. Binnen ongeveer 100 meter van zo'n structuur neemt de geschiktheid van het leefgebied toe, omdat de vleermuis hier beschutting, oriëntatie en insecten vindt. Goed verbonden landschappen vergroten het bruikbare leefgebied, zeker in bebouwde omgeving.

VARIATIE

Een geschikte leefomgeving bestaat uit een mozaïek van verblijven, vliegstructuren en insectenrijke foerageergebieden. Variatie in hoogte, beplanting, water, open groenstructuren en verschillende microklimaten maakt het gebied aantrekkelijker en zorgt dat de dwergvleermuis gedurende het jaar kan wisselen tussen passende verblijftypen. Zowel gevarieerde beplanting als een netwerk van meerdere verblijven in de omgeving draagt bij aan een stabiel en duurzaam leefgebied.

GEWONE DWERGVLEERMUIS	2016	2026	2036
VERBLIJFPLAATS	2	5	5
VOEDSEL EN VOCHT	4	4	5
VEILIGHEID	2	3	4
VERBINDING	2	3	4
VARIATIE	4	4	5
TOTAAL	2,8	3,8	4,6

GEWONE DWERGVLEERMUIS

Pimpelmees

3.4 PIMPELMEES

VERBLIJFPLAATS

De pimpelmees is een uitgesproken holenbroeder die natuurlijke boomholtes en oude spechtnesten benut, maar zich ook uitstekend thuis voelt in nestkasten. Vooral in loofbossen met oude bomen broedt de soort in hoge dichtheden, maar ook in dorpen, parken en tuinen vindt hij volop geschikte plekken. Nestkasten worden graag geaccepteerd en vormen een belangrijk alternatief in gebieden waar natuurlijke holten schaars zijn. Daarbij worden nesten opgebouwd uit mos, gras en haren, en door het vrouwtje zorgvuldig bekleed met een zachte binnenlaag

VOEDSEL EN VOCHT

Tijdens het broedseizoen bestaat het dieet van de pimpelmees vrijwel volledig uit insecten en rupsen, die cruciaal zijn voor het grootbrengen van jongen. In andere seizoenen schakelt de soort over op zaden, noten en in stedelijke gebieden ook op pinda's en vetbollen. De manier van foerageren vraagt om structuurrijk groen met veel insectenaanbod. Oude loofbomen, gemengde beplanting en inheemse struiken vormen daarom een optimale voedselbron.

VEILIGHEID

De pimpelmees zoekt beschutting in dichte struiken en bomen om te rusten, schuilen en veilig te foerageren. Een rustige omgeving met

voldoende dekking vermindert predatierisico's.

VERBINDING

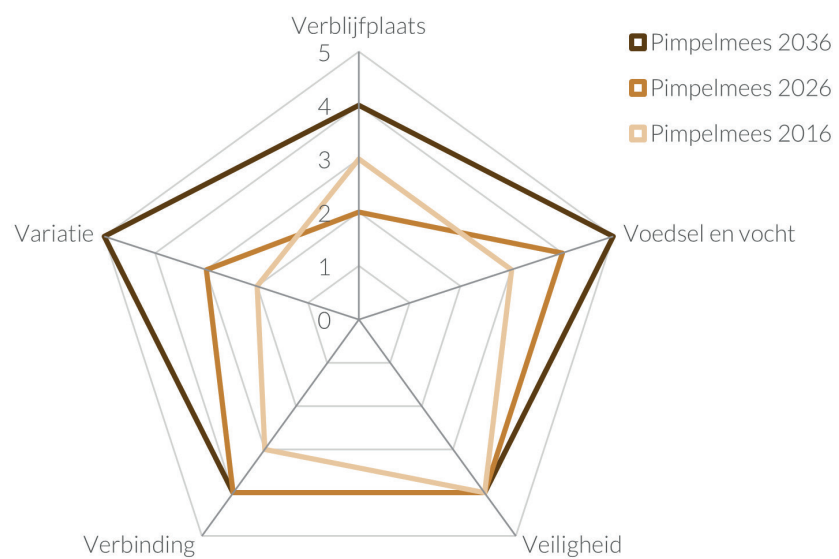
De soort maakt gebruik van groene structuren zoals houtwallen, heggen, bomenrijen en gevarieerde struikmassieven om veilig door het landschap te bewegen. Zelfs in stedelijke omgeving blijft de soort aanwezig zolang een netwerk van bomen en struiken verbindingen vormt tussen nestplaatsen en voedselrijke zones. Groene dooradering versterkt niet alleen de bereikbaarheid van voedsel en nestplekken, maar vergroot ook de populatiestabiliteit op langere termijn.

VARIATIE

Een gevarieerd landschap met loofbomen, struiken, bloemrijk groen en nestmogelijkheden biedt de pimpelmees alles wat hij nodig heeft. Vooral een mozaïek van soortenrijk groen, met zowel hoog als laag struweel, insectenrijke bomen en seizoensgebonden bloei, zorgt voor continuïteit in voedsel en nestgelegenheid. De soort gedijt in zowel bossen als tuinen, zolang er maar voldoende variatie in structuur en voedselbronnen aanwezig is.

PIMPELMEES	2016	2026	2036
VERBLIJFPLAATS	3	2	4
VOEDSEL EN VOCHT	3	4	5
VEILIGHEID	4	4	4
VERBINDING	3	4	4
VARIATIE	2	3	5
TOTAAL	3	3,4	4,4

PIMPELMEES

Huisumus

3.5 HUISMUS **VERBLIJFPLAATS**

De huisumus is een uitgesproken gebouwbewonende koloniebroeder, die nesten maakt onder dakpannen, in kieren en gaten van gevels, neststenen of nestkasten. De nestplaats wordt jaarrond gebruikt als broed- én slaaplocatie en is daarom structureel van belang. Daarnaast rusten en slapen huismussen regelmatig in groenblijvende hagen, klimplanten en andere dichte beplanting in de directe omgeving van het nest.

VOEDSEL EN VOCHT

Het dieet van volwassen huismussen bestaat vooral uit zaden van grassen, kruiden en onkruiden, aangevuld met bessen, bloemknoppen en incidenteel voedsel van menselijke herkomst. Tijdens de broedperiode zijn insecten essentieel voor het opgroeien van de jongen. Daarom is een omgeving met insectenrijke struiken, grasland en kruiden nodig binnen korte afstand van de nestplaats. Naast voedsel zijn ook drinkwater en plekken om te baden belangrijk, waaronder open water, ondiepe plassen en stofbaden.

VEILIGHEID

De huisumus heeft behoefte aan voldoende dichte beplanting om te schuilen, te kwetteren en te overnachten. Dit betreft vooral

groenblijvende struiken, klimplanten, hagen en stekelige struiken zoals meidoorn of vuurdoorn. Deze vegetatie moet aanwezig zijn dichtbij voedselplekken en nestlocaties, omdat de soort zeer honkvast is en niet graag grote afstanden aflegt om veilig te kunnen foerageren. Veiligheid houdt ook in dat nestlocaties niet worden verstoord.

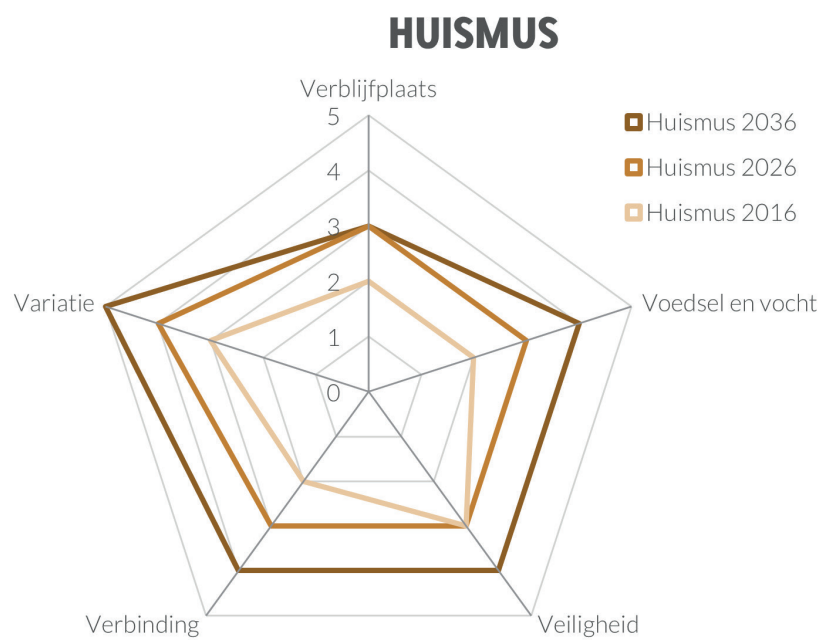
VERBINDING

Een functioneel leefgebied voor de huisumus vraagt dat alle essentiële elementen, nestgelegenheid, voedsel, dekking, water en zandbaden, binnen 50 tot 100 meter van elkaar liggen. Hoewel de kolonie als geheel een actieradius van circa 100–300 meter kan beslaan, zoekt een individu voedsel het liefst op zeer korte afstand. Inheemse struiken, enkele grote bomen en groenstructuren vormen belangrijke verbindende elementen die insecten aantrekken.

VARIATIE

Huismussen gedijen het beste in een gevarieerd kleinschalig landschap waarin bebouwing wordt afgewisseld met struweel, hagen, klimplanten, kruidenrijk groen en enkele bomen. Vooral een brede variatie aan inheemse struiksoorten zorgt voor een rijk insectenaanbod én verschillende bessen in verschillende seizoenen. Deze variatie draagt bij aan voedselcontinuïteit, veilige schuilplekken en meerdere microhabitats binnen het leefgebied.

HUISMUS	2016	2026	2036
VERBLIJFPLAATS	2	3	3
VOEDSEL EN VOCHT	2	3	4
VEILIGHEID	3	3	4
VERBINDING	2	3	4
VARIATIE	3	4	5
TOTAAL	2,4	3,2	4

Torenvalk

3.6 TORENVALK

VERBLIJFPLAATS

De torenvalk bouwt zelf geen nest; hij gebruikt oude kraaien- of eksternesten of broedt in open/halfopen torenvalkkasten. In Nederland vindt broeden vooral plaats in deze speciaal geplaatste nestkasten, vaak voorzien van turf of houtspaanders. Hij kiest bij voorkeur een rustige plek met goed uitzicht op open land. Ook nissen in gebouwen worden incidenteel gebruikt. Het nest bevindt zich doorgaans in een solitaire boom, aan de rand van bos of houtwal of in open agrarisch gebied.

VOEDSEL EN VOCHT

De torenvalk is een uitgesproken muizeneter: woelmuizen vormen 50–75% van het menu. In jaren met minder muizen schakelt hij over op kleine zangvogels, pas uitgevlogen spreeuwen, kuikens van weidevogels, reptielen, amfibieën en grote insecten (kevers, sprinkhanen). Hij jaagt biddend of vanaf een zitpost met vrij zicht. Een gezonde muizenpopulatie is cruciaal, kruidenrijke randen, ruigtestroken en extensief beheerde graslanden vergroten het prooiaanbod.

VEILIGHEID

De torenvalk is gevoelig voor verstoring in de broedperiode (eind maart – juli). De nestlocatie moet rustig zijn, vrij van recreatieve druk, en voldoende hoog of beschermt om predatie te

voorkomen. Ook menselijke risico's spelen een rol: nestkasten in intensief agrarisch gebied kunnen een "ecologische val" zijn als er te weinig voedsel is. Daarnaast heeft de soort baat bij veilige zitposten (palen, bomen, hoogspanningsmasten) voor jacht en observatie.

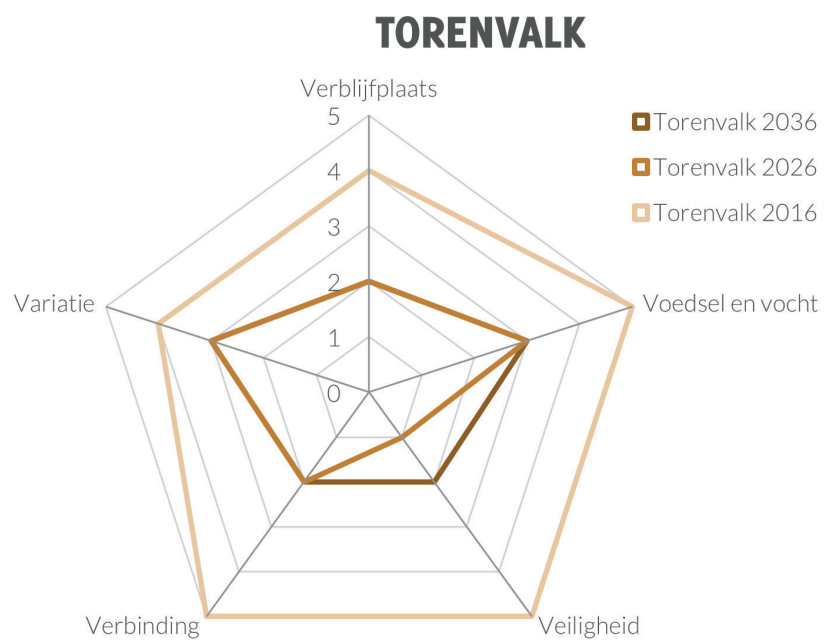
VERBINDING

Voor de torenvalk is verbinding minder essentieel voor zijn habitat. Het jachtgebied bestaat uit open tot halfopen landschappen. Lijnvormige elementen zoals houtwallen, singels en bomenrijen bieden wel veiligheid om zich te verplaatsen. Ook hebben deze verbindingen direct invloed op de voedselbeschikbaarheid door het bieden van verblijfplaatsen, voedsel en veiligheid voor muizen.

VARIATIE

De torenvalk floreert in een mozaïek van open terrein, ruigten, overgangszones en lichte boomstructuren. Variatie in beheertypen zorgt voor meer prooidieren: kruidenrijke percelen, ruige bermen, stoppeland, extensieve graslanden en akkers met beheer gericht op biodiversiteit. Ook variatie in nestgelegenheden (oude nesten én nestkasten) vergroot de kans op territoriale vestiging.

TORENVALK	2016	2026	2036
VERBLIJFPLAATS	4	2	2
VOEDSEL EN VOCHT	5	3	3
VEILIGHEID	5	1	2
VERBINDING	5	2	2
VARIATIE	4	3	3
TOTAAL	4,6	2,2	2,4

Grote bonte specht

3.7 GROTE BONTE SPECHT

VERBLIJFPLAATS

De grote bonte specht broedt in zelfgemaakte nestholtes die hij uithakt in zachte of deels verrotte bomen, vaak berken. Oude en dode bomen vormen daarom een essentieel onderdeel van zijn leefgebied, omdat ze geschikt hout bieden voor nestvorming. De holtes die hij maakt worden later door veel andere soorten gebruikt, waaronder vleermuizen en mezen, waardoor de specht een belangrijke rol speelt binnen het bos als vormer van secundaire nest- en schuilplaatsen.

VOEDSEL EN VOCHT

Tijdens het broedseizoen bestaat zijn voedsel voornamelijk uit insecten en larven die hij uit hout en bast peutert. Dood hout trekt insecten aan en vormt daardoor een rijke voedselbron. In de winter verschuift zijn dieet naar zaden en verschillende noten, en zoekt hij ook vaker menselijke omgeving op, zoals tuinen met voedertafels.

VEILIGHEID

De broedperiode loopt van april tot juni, een fase waarin rust rond de nestboom noodzakelijk is. Werkzaamheden en andere mogelijke verstoringen zijn rondom de nestboom zijn dan ook ongewenst in de broedperiode. Omdat de soort elk jaar een nieuwe nestholte maakt, is een

continu aanbod van oudere bomen essentieel voor een veilig en duurzaam broedgebied.

VERBINDING

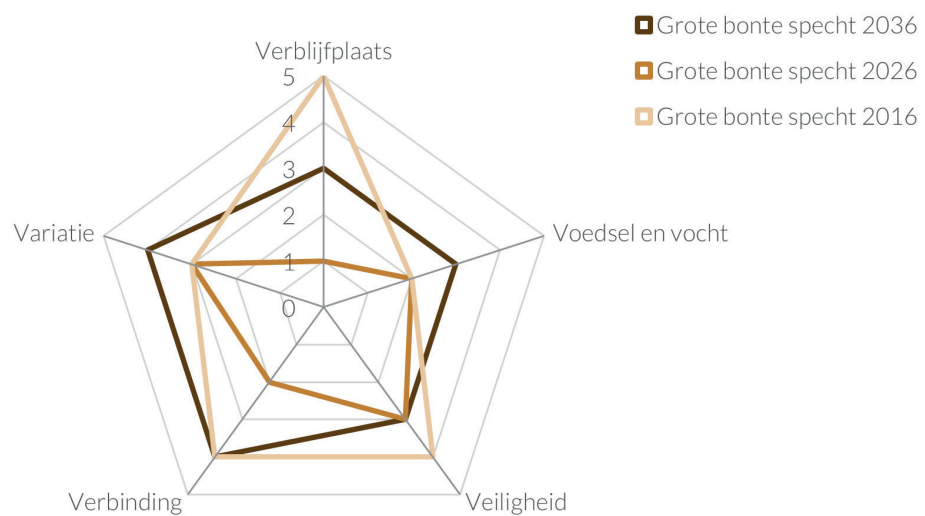
De grote bonte specht verplaatst zich voornamelijk via boomrijke structuren zoals lanen, bosranden, houtwallen en parken. Verbonden bosstructuren bieden zowel toegang tot voedsel als tot geschikte nestlocaties. De soort is gebaat bij goed verbonden bosgebieden waarin oude bomen en dood hout ruim aanwezig zijn.

VARIATIE

De grote bonte specht gedijt het best in bossen waar variatie aanwezig is in boomsoorten, leeftijden en structuur. Hierdoor ontstaat een afwisseling van voedselaanbod, nestgelegenheid en veilige dekking. Structuurrijke, gemengde bossen met voldoende dood hout bieden de optimale leefomstandigheden bieden.

GOTE BONTE SPECHT	2016	2026	2036
VERBLIJFPLAATS	5	1	3
VOEDSEL EN VOCHT	2	2	3
VEILIGHEID	4	3	3
VERBINDING	4	2	4
VARIATIE	3	3	4
TOTAAL	3,6	2,2	3,4

GROTE BONTE SPECHT

Kleine watersalamander

3.8 KLEINE WATERSALAMANDER

VERBLIJFPLAATS

De kleine watersalamander gebruikt zowel water- als landhabitat. In het voorjaar trekt hij vanuit winterverblijfplaatsen naar voortplantingswater, vaak kleine poelen, sloten of vijvers met helder, stilstaand water en voldoende waterplanten. Buiten het water zoekt hij schuilplekken onder stenen, houtstapels, dicht struweel en andere structuurrijke vegetatie. Deze beschutte plekken vormen het essentiële leef-, rust- en overwinteringshabitat. De soort verplaatst zich doorgaans maar enkele honderden meters per jaar, waardoor geschikt landhabitat altijd in directe nabijheid van water moet liggen.

VOEDSEL EN VOCHT

In het water bestaat het voedsel voornamelijk uit kleine ongewervelden, zoals watervlooien, larven en slakjes. Op het land eet de salamander kleine insecten, regenwormen en slakken. Een vochtige omgeving met voldoende bodembedekking en structuren zoals bladstrooisel, mos en hout zorgt voor een stabiel microklimaat waarin prooidieren voorkomen en uitdroging wordt voorkomen. Geschikte watervegetatie is daarnaast nodig om eieren individueel tussen bladeren te kunnen afzetten.

VEILIGHEID

Een veilige leefomgeving bestaat uit schuilrijk landhabitat direct grenzend aan geschikte

voortplantingswateren. Wateren moeten zoveel mogelijk visvrij zijn, omdat vispredatie grote impact heeft op larven en eieren. Verder vraagt de soort om rustige, niet-verstoorde oevers met voldoende dekking(waterplanten). Omdat salamanders op land kwetsbaar zijn voor verkeer en verdroging, speelt bodemstructuur en schuilgelegenheid een belangrijke rol in hun overleving.

VERBINDING

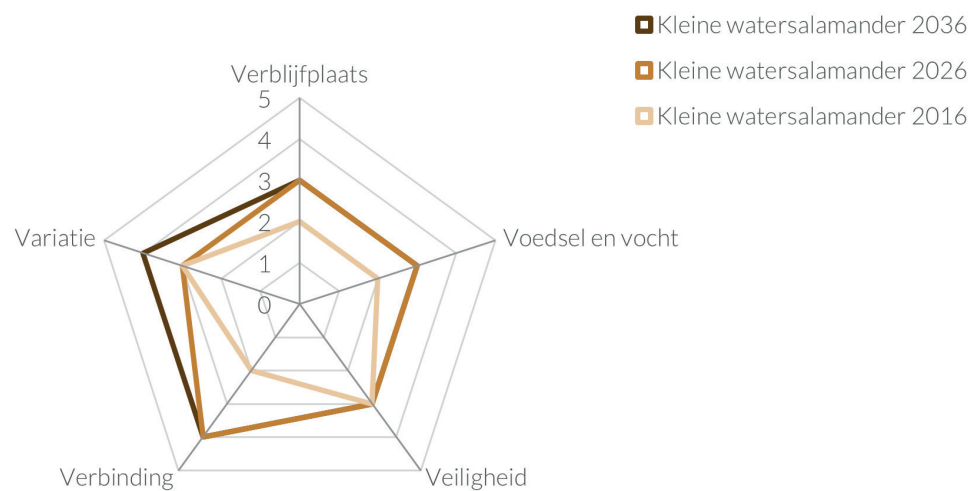
De kleine watersalamander kan zich slechts beperkt verplaatsen en is afhankelijk van korte, veilige routes tussen water en land. Groenverbindingen zoals struweelzones, bosranden en vochtige graslanden maken uitwisseling tussen wateren mogelijk. Voortplantingswateren dienen circa 400 meter uit elkaar te liggen om duurzame populaties te ondersteunen.

VARIATIE

Een afwisseling van natte en droge plekken binnen één habitat verhoogt de geschiktheid voor de soort. Variatie in waterdiepten, oevervegetatie en waterplanten is essentieel voor voortplanting, terwijl op het land een mix van struweel, houtstapels, ruigte en open plekken zorgt voor voedsel en schuilgelegenheid. Het combineren van deze variatie binnen een kleinschalig, divers landschap levert het meest robuuste leefgebied op.

KLEINE WATERSALAMANDER	2016	2026	2036
VERBLIJFPLAATS	2	3	3
VOEDSEL EN VOCHT	2	3	3
VEILIGHEID	3	3	3
VERBINDING	2	4	4
VARIATIE	3	3	4
TOTAAL	2,4	3,2	3,4

KLEINE WATERSALAMANDER

Houtsnip

3.9 HOUTSNIP

VERBLIJFPLAATS

De houtsnip leeft voornamelijk in vochtige, structuurrijke bossen met een dikke strooisellaag en voldoende dekking. Vooral loof- en gemengde bossen met een open ondergroei en vochtige bodem vormen geschikt leefgebied. Overdag verblijft de soort meestal verborgen tussen dichte jonge boompjes, varens of ruigte, waar hij vrijwel onzichtbaar blijft.

VOEDSEL EN VOCHT

Het voedsel bestaat voornamelijk uit regenwormen en andere bodemfauna, die hij met zijn lange, beweeglijke snavel uit vochtige grond trekt. Een natte, humusrijke bosbodem is daarom essentieel. De soort foerageert bij voorkeur in zachte, vochtige bodem die het mogelijk maakt om met de snavel in de bodem te zoeken naar voedsel. Regenwormen zijn sterk afhankelijk van vocht; een verdrogende bosbodem verkleint direct de voedselbeschikbaarheid voor de houtsnip.

VEILIGHEID

De houtsnip vertrouwt volledig op camouflage en stille dekking. Bossen met voldoende ondergroei, omgevallen stammen, dichte struiken en varens geven de soort de noodzakelijke schuilmogelijkheden. Rust is daarbij essentieel; verstoring door recreatie, intensief bosbeheer of frequente hondenloopgebieden leidt snel tot verstoring. Tijdens het broedseizoen, dat vroeg

in het voorjaar begint, broedt de soort op de grond in de strooisellaag, waardoor rust en beschutting cruciaal zijn voor overleving.

VERBINDING

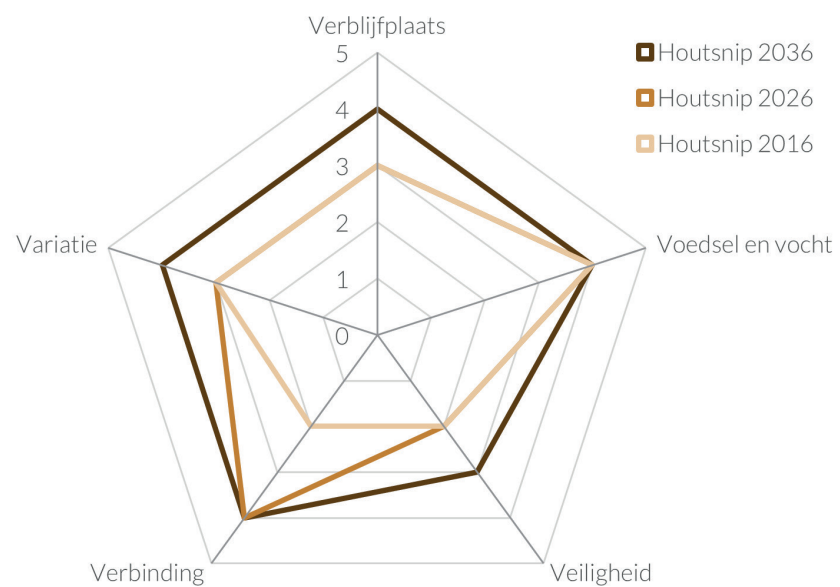
De houtsnip verplaatst zich vooral 's nachts tussen foerageergebieden en rustplaatsen. Bossen die via vochtige overgangen, natte greppels, houtwallen en ruige zones met elkaar verbonden zijn, vormen dan ook geschikte structuren voor de soort. Door zijn verborgen leefwijze zijn vooral stille, gesloten boslandschappen waardevol, maar de soort profiteert ook van kleinschalige landschappen met voldoende dekking.

VARIATIE

Een mozaïek van vochtige en drogere plekken, afwisseling tussen open en meer gesloten bosdelen, rijke strooisellagen en variatie in boomsoorten verhoogt de geschiktheid van het leefgebied. Variatie in microschaal – zoals kuilen, greppels, open strooiselplekken en plekken met mos en humus – biedt zowel voedsel als dekking. De soort gedijt het best in bossen waar natuurlijke processen zoals vertering, dood hout en variatie in lichtinval leiden tot een gelaagde en dynamische bosstructuur.

HOUTSNIP	2016	2026	2036
VERBLIJFPLAATS	3	3	4
VOEDSEL EN VOCHT	4	4	4
VEILIGHEID	2	2	3
VERBINDING	2	4	4
VARIATIE	3	3	4
TOTAAL	2,8	3,2	3,8

HOUTSNIP

Icarusblauwtje

3.10 ICARUSBLAUWTJE

VERBLIJFPLAATS

Het icarusblauwtje leeft vooral in kruidenrijke, open graslanden waar klavers en andere vlinderbloemigen volop groeien. Hierbij is ecologisch beheer van groot belang waar kruidenrijke delen blijven staan tijdens het maaibeheer. De vlinder verblijft laag boven de vegetatie en rust 's nachts in beschutte graspollen met de kop naar beneden, vaak in kleine groepjes

VOEDSEL EN VOCHT

De waardplanten van de rups bestaan voornamelijk uit rolklaver, kleine klaver en hopklaver. De vrouwtjes zetten de eitjes bij voorkeur af op jonge bladeren van deze planten, die groeien in lage, open vegetaties. De volwassen vlinders drinken nectar van een grote variatie aan bloemen, waarbij klavers en andere vlinderbloemigen belangrijk zijn. Een langdurig nectaraanbod gedurende het hele vliegseizoen, van april tot oktober, is essentieel om meerdere generaties te ondersteunen.

VEILIGHEID

De soort is gevoelig voor intensief maaibeheer. Omdat rupsen en overwinterende stadia zich in de strooisellaag of laag tegen de stengel van waardplanten bevinden, wordt gefaseerd beheer aangeraden om voldoende schuil- en voortplantingsplekken te behouden. Beschutte

vegetatiestructuren met variatie in hoogte bieden bescherming tegen weersinvloeden en predatie door vogels en spinnen.

VERBINDING

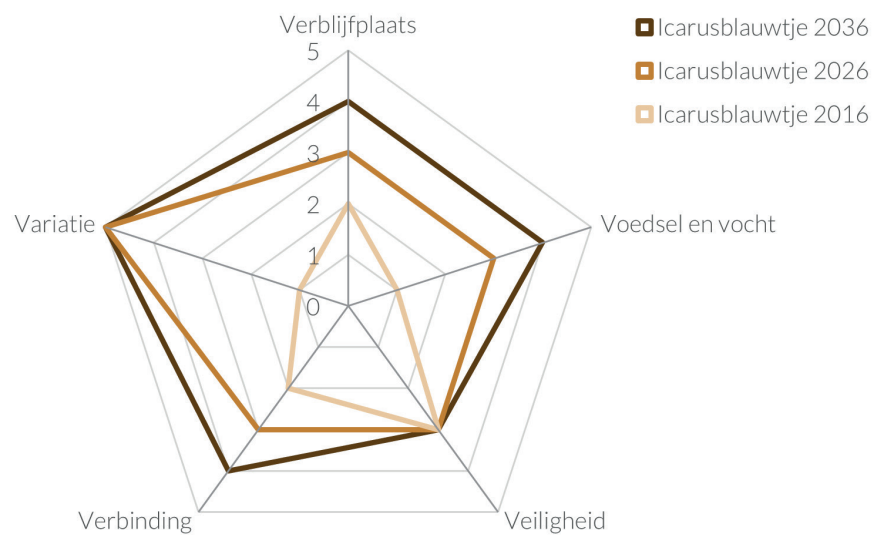
Het icarusblauwtje is mobiel, maar afhankelijk van aaneengesloten of goed verbonden kruidenrijke graslanden. Verbindingen via bermen of groene linten met voldoende klaverplanten zorgt isolatie van populaties wordt voorkomen. Versnippering leidt snel tot lokale achteruitgang wanneer waardplanten ontbreken.

VARIATIE

Een mozaïek van open, zonnige plekken afgewisseld met hogere kruidenstructuren bevordert zowel thermoregulatie als balts- en rustplekken. Variatie in bloeitijd en bloesoorten versterkt de voedselbasis en ondersteunt meerdere generaties per jaar. De combinatie van lage pioniersvegetatie, bloemrijke stukken en licht ruigere delen creëert het meest geschikte leefgebied.

TORENVALK	2016	2026	2036
VERBLIJFPLAATS	2	3	4
VOEDSEL EN VOCHT	1	3	4
VEILIGHEID	3	3	3
VERBINDING	2	3	4
VARIATIE	1	5	5
TOTAAL	1,8	3,4	4

ICARUSBLAUWTJE

3.11 TOTAALCIJFERS

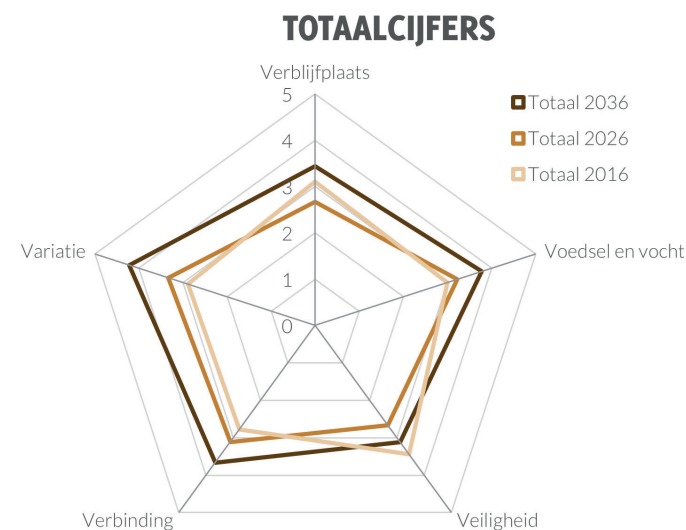
Wanneer gekeken wordt naar de cijfers van de biodiversiteitsbeoordeling zien we een stijging in het totaalcijfer door de jaren heen. Tussen 2016 en 2026 zit geen verschil in de totaalcijfers. Echter wanneer het gebied zich verder ontwikkeld is er wel een verwachte stijging waarbij in 2036 de score 0,6 hoger ligt dan de uitgangssituatie.

Vanuit de vijf toetsingscriteria (vijf V's) is te zien dat voornamelijk de variatie is verbeterd. In 2016 betrof het plangebied voornamelijk grasland met een enkel bosdeel en een houtsingel rondom de woning. In 2026 is er al meer variatie aanwezig met kruidenrijke bermen, nieuwe aanplant, waterpartijen, gebouwen en afwisselende landbouw. In 2036 loopt de variatie verder op door het verouderen/ontwikkelen van de bosdelen en het ontwikkelen van de oevers.

De criterium 'verblijfplaats' verslechterd eerst voordat het in 2036 verbetert en boven 2016 uitkomt. Dit heeft te maken met het verdwijnen van het oude bosdeel. Hierdoor verdwijnen mogelijke verblijfplaatsen voor onder andere grote bonte specht en buizerd. Wanneer in 2036 de bosdelen aan de noordoostzijde zijn ontwikkeld wordt het aandeel mogelijke

verblijfplaatsen weer vergroot.

Ten opzichte van 2016 is in 2026 en 2036 het criterium 'veiligheid' lager. De ontwikkeling van een woonwijk zorgt voor meer verstoring en de onontwikkelde bosdelen aan de noordoostzijde zorgen voor minder veiligheid en schuilgelegenheid dan het doorontwikkelde bosdeel in 2016. Het bosdeel van 2016 was ook zeer geïsoleerd gelegen waardoor er weinig verstoring aanwezig was en veiligheid hoog scoort.

TOTAAL INDICATORSOORTEN	2016	2026	2036
VERBLIJFPLAATS	3,1	2,7	3,4
VOEDSEL EN VOCHT	3,0	3,2	3,8
VEILIGHEID	3,4	2,7	3,1
VERBINDING	2,8	3,1	3,7
VARIATIE	2,9	3,3	4,2
TOTAAL	3,0	3,0	3,6

HOOFDSTUK 4:

CONCLUSIE

4.1 CONCLUSIE

Uit de biodiversiteitsbeoordeling van het noordelijke deel van Wickevoort blijkt dat de gebiedsontwikkeling een duidelijk effect heeft gehad op de geschiktheid van het leefgebied voor de geselecteerde indicatorsoorten. Doordat er voorafgaand aan de realisatie geen nulmeting is uitgevoerd, is de beoordeling gebaseerd op een vergelijking van habitatgeschiktheid in drie momenten: 2016 (voor ontwikkeling), 2026 (huidige situatie) en 2036 (te verwachten situatie na doorontwikkeling van groenstructuren).

De beoordeling laat zien dat de ontwikkeling zowel positieve als negatieve trends heeft veroorzaakt voor de verschillende soorten. Soorten die profiteren van structuurrijke, kleinschalige en groen-stedelijke omgevingen, zoals de gewone dwergvleermuis, huismus, pimpelmees en het icarusblauwtje, laten een duidelijke verbetering zien in habitatkwaliteit richting 2036. De aanleg van gevarieerd groen, verblijfplaats voorzieningen, bloemrijke vegetaties en verbeterde verbindingen draagt significant bij aan hun leefgebied.

Daarentegen laten soorten die sterk afhankelijk zijn van rustige, grootschalige bosstructuren of open agrarische landschappen, zoals de buizerd, torenvalk en grote bonte specht, een daling in habitatgeschiktheid zien na de gebiedsontwikkeling. Voor deze soorten zijn met name verstoring, verlies van open ruimte en het verdwijnen van oud bos en structuurrijke bosranden bepalend.

Een aantal soorten, zoals de kleine watersalamander en houtsnip, laten een meer geleidelijke verbetering zien doordat nieuwe groen-blaauwe structuren, waterpartijen en beschutte zones binnen het plangebied in de loop der tijd geschikt(er) worden.

In zijn geheel toont de analyse dat de natuurinclusieve inrichting van Wickevoort op langere termijn een positief effect heeft op een breed scala aan soorten, met name soorten die gedijen in stedelijk-groene mozaïeken. Voor soorten die afhankelijk zijn van rust en grote, aaneengesloten landschappelijke structuren blijft echter aanvullende aandacht wenselijk. Het verder versterken van verbindingen, rustzones, het verbeteren van de natuurinclusieve bouwwijze en variatie in bosstructuren kan bijdragen aan een robuuster en biodivers gebied.

4.2 AANBEVELINGEN

Tijdens het veldbezoek viel op dat er geringe mogelijke verblijfplaatsen zijn voor de huismus. De soort is een koloniebroeder en hebben baat bij meerdere nestplaatsen bij elkaar. Tijdens het veldbezoek werden inbouwstenen gezien maar deze zijn aanwezig als enkele kast in een woning. Zorg dat er bij de overige ontwikkeling **meerdere huismuskasten in één gebouw/ woning** aanwezig is. Een andere mogelijkheid is het geschikt maken van de eerste rij dakpannen door een ruimte te creëren tussen de pannen en het dakbeschot van > 8 cm.

Wees bij het toepassen van **gierzwaluwkasten** alert op het feit dat gierzwaluwen een ruimte van twee meter **vrije val ruimte** nodig hebben onder de kast. Enkele kasten zijn geplaatst boven een uitbouw waardoor deze vrije uitval ruimte mogelijk niet gehaald wordt. Ook gierzwaluwen broeden het liefst bij elkaar. Plaats daarom meerder kasten bij elkaar.

Realiseer **open zandplekken**. Deze zandplekken dienen als stofbaden voor huismussen en zijn essentieel in hun leefgebied. Daarnaast zijn deze zandplekken nestgelegenheid voor wilde bijen en hommels.

Behoudt de aanwezige ecologisch waardevolle elementen. Het was in dit project zeer waardevol geweest als het vroegere bosdeel was behouden. Het bosdeel was al ontwikkeld en bood veel verblijfplaats, veiligheid en voedsel.

De toevoeging van waterpartijen is een grote ecologische impuls ten opzichte van 2016. Echter kan de inrichting beter. De oevers zijn zeer steil en betreffen een talud van 1:1. Vanuit ecologisch perspectief is een flauwe **natuurvriendelijke oever gewenst met een talud van 1:5**. Voorkeur is dan dus om de watergang smaller te maken en een oever met talud van 1:5 te realiseren.

Het oostelijke deel van het plangebied is verbonden met de golfbaan, de waterpartij en het bosdeel aan de westzijde. Het was zeer waardevol geweest als in het midden van de woonwijk een groene verbinding was geweest van zuid naar oost die de groene delen aan weerszijde verbindt. Voor toekomstige ontwikkeling is een **groene as** door de woonwijk een aanbeveling.

Plaats ook **nestkasten voor zangvogels**, zoals pimpelmees en koolmees. Geschikte broedlocaties voor deze soorten ontbreken nagenoeg.

De huidige bomen zijn nog niet van voldoende formaat om kasten op te hangen. Zoek hier andere oplossingen voor; bijvoorbeeld aan gebouwen of aan palen. Ook voor de torenvalk kan een kast geplaatst worden in het landbouwdeel.

Maak zoveel mogelijk gebruik van **kruidenrijk grasland en bloemrijk gazon** waarbij veel bloemen en kruiden aanwezig zijn. Maai gazon maximaal 5 keer per jaar zodat er nog enige bloei aanwezig is. Maai kruidenrijk grasland 1-2 keer per jaar waarbij 30% blijft staan.

4.3 AMBITIES

De biodiversiteitsbeoordeling geeft inzicht in hoe de ontwikkeling van Wickevoort zich vertaalt naar de ecologische kwaliteit van het gebied. Door de veranderingen in het gebied in samenhang te bekijken, wordt zichtbaar in welke mate de ontwikkeling aansluit bij de uitgangspunten die in het DNA-document voor Wickevoort zijn vastgelegd.

De essentie van Wickevoort, het buitenleven, het kloppend eco-systeem, het vakantiegevoel en de collectieve betrokkenheid, vormt daarbij het referentiekader waarlangs de ontwikkelingen kunnen worden geplaatst.

De tien gouden regels die genoemd worden in het DNA-document bieden richting aan de ruimtelijke en landschappelijke invulling van deze identiteit en vormen daarmee de basis voor de beoordeling van de bijdrage van de gebiedsontwikkeling aan de biodiversiteit.

Uit de vergelijking van de situaties in 2016, 2026 en 2036 komt naar voren dat de natuurinclusieve inrichting van Wickevoort noordoost duidelijk bijdraagt aan een rijkere en gevarieerdere leefomgeving. **De toename in variatie, zichtbaar in kruidenrijke vegetaties, nieuwe waterstructuren en een fijnmazig netwerk van groen, zorgt ervoor dat met name soorten die gedijen in een structuurrijke, groen-stedelijke omgeving profiteren van de ontwikkeling.** Soorten zoals de gewone dwergvleermuis, huismus, pimpelmees en het icarusblauwtje laten een duidelijke verbetering in habitatgeschiktheid zien. Daarmee sluit de ontwikkeling aan bij de ambitie om een landgoed te creëren dat bewoners stimuleert om naar buiten te gaan en waar natuur en wonen met elkaar verweven zijn.

Torenvalk

De aanbevelingen die uit de nulmeting volgen sluiten aan bij de gouden regels van Wickevoort.

Het realiseren van natuurvriendelijke oevers, het versterken van groene verbindingen, het toepassen van kruidenrijk beheer en het clusteren van nestvoorzieningen dragen zowel bij aan de ecologische kwaliteit als aan de identiteit van het landgoed. Deze maatregelen ondersteunen niet alleen het klimaatadaptieve en natuurinclusieve karakter van Wickevoort, maar versterken ook de mogelijkheden voor bewoners om gezamenlijk zorg te dragen voor hun leefomgeving. Daarmee wordt de collectieve betrokkenheid, die in het DNA-document centraal staat, verder verankerd in het beheer van het gebied.

In het geheel laat de biodiversiteitsbeoordeling zien dat de gebiedsontwikkeling van Wickevoort in grote lijnen bijdraagt aan de essentie en koers zoals vastgelegd in het DNA-document. De ecologische kwaliteiten ontwikkelen zich verder in de richting van een divers, levendig en toekomstbestendig landgoed.

BIJLAGE

BIJLAGE I BIODIVERSITEITSBEOORDELINGCIJFERS

BIODIVERSITEITSBEOORDELING 2016

	BUIZERD	GEWONE DWERGVLEERMUIS	PIMPELMEES	HUISMUS	TORENVALK	GROTE BONTE SPECHT	KLEINE WATERSALAMANDER	HOUTSNIP	ICARUSBLAUWTJE	TOTAAL
VERBLIJFPLAATS	5	2	3	2	4	5	2	3	2	3,1
VOEDSEL EN VOCHT	4	4	3	2	5	2	2	4	1	3,0
VEILIGHEID	5	2	4	3	5	4	3	2	3	3,4
VERBINDING	3	2	3	2	5	4	2	2	2	2,8
VARIATIE	3	4	2	3	4	3	3	3	1	2,9
TOTAAL	4	2,8	3	2,4	4,6	3,6	2,4	2,8	1,8	3,0

BIODIVERSITEITSBEOORDELING 2026

	BUIZERD	GEWONE DWERGVLEERMUIS	PIMPELMEES	HUISMUS	TORENVALK	GROTE BONTE SPECHT	KLEINE WATERSALAMANDER	HOUTSNIP	ICARUSBLAUWTJE	TOTAAL
VERBLIJFPLAATS	2	5	2	3	2	1	3	3	3	2,7
VOEDSEL EN VOCHT	3	4	4	3	3	2	3	4	3	3,2
VEILIGHEID	2	3	4	3	1	3	3	2	3	2,7
VERBINDING	3	3	4	3	2	2	4	4	3	3,1
VARIATIE	2	4	3	4	3	3	3	3	5	3,3
TOTAAL	2,4	3,8	3,4	3,2	2,2	2,2	3,2	3,2	3,4	3,0

BIODIVERSITEITSBEOORDELING 2036

	BUIZERD	GEWONE DWERGVLEERMUIS	PIMPELMEES	HUISMUS	TORENVALK	GROTE BONTE SPECHT	KLEINE WATERSALAMANDER	HOUTSNIP	ICARUSBLAUWTJE	TOTAAL
VERBLIJFPLAATS	3	5	4	3	2	3	3	4	4	3,4
VOEDSEL EN VOCHT	3	5	5	4	3	3	3	4	4	3,8
VEILIGHEID	2	4	4	4	2	3	3	3	3	3,1
VERBINDING	3	4	4	4	2	4	4	4	4	3,7
VARIATIE	3	5	5	5	3	4	4	4	5	4,2
TOTAAL	2,8	4,6	4,4	4	2,4	3,4	3,4	3,8	4	3,6

BIJLAGE II FOTO'S LOCATIE BEZOEK 22-01-2026

De aanwezige hagen zijn van een goed gemengd assortiment van inheemse struiken.

De oever van de waterpartij aan de zuidzijde heeft een zeer steil talud en daardoor minder ecologische waarde dan een waterpartij met een natuurvriendelijke oever.

Veel woningen beschikken over slechts één inbouwsteen terwijl huismussen en gierzwaluwen in groepen broeden.

Deze inbouwsteen voor gierzwaluwen is te laag geplaatst. Zij hebben een vrije val ruimte nodig en het liefst zo hoog mogelijk.

Het is zeer waardevol om deze delen te beheren of in te richten als kruidenrijk grasland en deze 1-2 keer te maaien waarbij 30% blijft staan.

Een voorbeeld uit de wijk hoe huismus en gierzwaluwkasten geplaatst dienen te worden. Meerdere bij elkaar op verschillende hoogtes.

NLadviseurs

Sterke natuur voor iedereen